

अखेर एक पाऊल पुढे

ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते आणि अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे संस्थापक डॉ. नंदेंद्र दाभोलकर यांच्या हत्येनंतर तब्बल आठ वर्षांनी विशेष सत्र न्यायालयात संशयित आरोप ठेवण्यात यश आले आहे. पुण्याच्या मध्यवस्तीत २० ऑगस्ट २०१३ रोजी डॉ. दाभोलकर यांची सकाळी गोळ्या घालून हत्या करण्यात आली होती. डॉ. दाभोलकर यांच्या हत्येस तुरु सुल झाले, त्यात पुढे एम. एम. खालुगी, गोविंदराव पानसरे आणि गौरी लंकेश अशा आणखी तिघंचा बळी गेला आहे. डॉ. दाभोलकर यांच्या हत्येनंतर इतक्या काळाने आरोग्य ठेवण्यात आले आहेत. यावरांचा या चारही विवेकवादांच्या हत्येचा तपास पुरा होऊन आणि सर्व न्यायालयीन प्रक्रिया पुढी व्हायला किती कालावधी लागू शकेल, याचा अंदाज याचा. आजवरची महाराष्ट्र आणि कर्नाटकातील राज्य सरकारे; तसेच केंद्रातील सरकारे या दिरंगाईला जबाबदार आहेत. यातल्या बहुतेक प्रकरणांमध्ये तपास नीट मार्गी लगावा, यासाठी सर्वोच्च न्यायालयात धाव घ्यावी लगाली आहे. या चार हत्या आणि नालासोपारा येथे सापडलेला शक्क्रसाता या सांचा प्रकरणांचा खरे तर एकनित आणि कूसून तपास होण्याची गरवा होती. खुद सर्वोच्च न्यायालयाने तशी आवश्यकता व्यक्त केली होती; मात्र आपल्या बहिणीच्या हत्येचा तपास या इतर तीन हत्यांची जाडू नव्ये, अशी याचिका आता पत्रकार-सापादक गौरी लंकेश यांच्या बहिणीने सर्वोच्च न्यायालयात केली आहे. प्रत्यक्षात गौरी लंकेश यांच्या हत्येचा तपास करताना काही दुवे मिळाल्यामुळे डॉ. दाभोलकर; तसेच पानसरे यांच्या हत्येचा तपास पुढे सरकला होता, तरीही इतका विलंब झाला आहे. पुण्यातील न्यायालयात आरोपींनी आरोप नाक्बूल करावेत, हे अपेक्षित व्यक्त होते; मात्र आता सुनावीचा चालू झाल्यावर सरकार पक्षाने सांभी, पुरावे सादर करण्यात कोणीही कसूर ठेवता कामा नव्ये. डॉ. दाभोलकर यांची हत्या २०१३ मध्ये सरकला होता, तरीही इतका विलंब झाला आहे. याचार हत्या २०१७ मध्ये जाली. डॉ. दाभोलकर यांची हत्या झाल्यावर सरकार पक्षाने सांभी, पुरावे सादर करण्यात कोणीही कसूर ठेवता कामा नव्ये. डॉ. दाभोलकर यांची हत्या २०१३ आणि नालासोपारा यांची हत्या २०१७ मध्ये जाली. डॉ. दाभोलकर यांची हत्या झाल्यावर सरकार पक्षाने सांभी, पुरावे सादर करण्यात कोणीही कसूर ठेवता कामा नव्ये. एस. एस. शिंदे आणि न्या. मनीष पितळे यांनी तव्हा सीबीआय आणि सरकारला विवरारे होते, 'सामाजिक कार्यकृत्याच्या हत्या झाल्यानंतर आठ आणि सहावीनी खटला कधी सुरु होणार, हे जाणून घेण्याचा हक्क समाजात आहे की नाही?' हे असे किती काळ चालत आहेत की नाही. इथे तेही नाही. हे काय चालेल आहे? 'न्यायमूर्तीची व्यक्त केलेल्या भावाना सांचा सुरुहाली समाजाच्या होत्या; मात्र त्या समजून घेण्यात आणि त्यांना उपरिक्षेत्र देण्यात सरकारे, नोकरशाही आणि तपास यंत्रणा यांना यश आले नाही. कायदा आणि सुव्यवस्था राखण्याच्या दृष्टीने प्रत्येक गुन्हा हा सामाजिक शांतीवरवाचा ओरुखडाच असतो; मात्र एखादी वैवाहिक भूमिका घेऊन डॉ. दाभोलकर यांच्यासारखा सामाजिक कार्यकर्ता जन्मभर जिवावे रान करतो, तेव्हा त्याचे काम त्याला निर्विधयणे करता येणे, ही सरकार, पोलिस आणि समाजाची जबाबदारी होती. महाराष्ट्र त्यात नुसार काही पडला असे नाही, तर या दोही हत्यामुळे महाराष्ट्रातील लोकहिताच्या सामाजिक चळवळींची मोठी हानी झाली. त्यांना प्रवंच हाद्या बसला. या हत्यांचा तपास वेगाने मार्गी लागेणे, याचा अर्थ या सामाजिक चळवळींचा पाठवळ देणे किंवा निदान त्यांना थोडा तरी दिलासा देणे, हा होता. त्यात महाराष्ट्रातील सरकारे कमी पडली. डॉ. दाभोलकर व इतरांच्याही मारेक्यांना गुन्हा शावीत होऊन शिक्षा ठोठाविनी जाण आणि पुढे अमलात येणे, हे महत्वाचे टप्पे अजून गाठायचे आहेत. या मारेक्यांच्या मंदिरवर विषेप्रयोग करण्यांशी वैचारिक व इतर मार्गी दोन हात करणे, ही तर फार दूरची बाब आहे. तोवर महाराष्ट्राच्या कथित पुरामार्मित्वाच्या लोंबत्या लक्तराना चार टाके घालेले गेले, तरी पुकळ झाले.

माजी उपनगराध्यक्ष मदन कोळी आणि परिवाराच्यावतीने गेली ६१ वर्षे पनवेलमध्ये गणोशोत्सव साजरा केला जात आहे. दरवर्षी दहा दिवस असणाऱ्या या गणपती उत्सवास माजी खासदार लोकनेते रामशेठ ठाकूर व त्यांच्या सुविद्य पत्ती शकुंतला ठाकूर यांनी सदिच्छा भेट देऊन दर्शन घेतले. यावेळी कोळी परिवाराने त्यांचे उस्तुतपणे स्वागत केले.

कृष्णाची सामाज हाँल चण्डी येथी रक्कदान शिवीर संपन्न

दै.रायगड नगरी | मुरुद

रक्कदाता हा रुणांचा जीवनदाता असून रुण व उपचार यांमधीर अमृतासारखा महत्वाचा संजीवन देणारा देवदूत आहे, अशा या रक्कदात्यांना एकत्र आणण्याचे काम दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्था, रोहा यांनी जिल्हा शासकीय रक्केंद्र, अलिबाग यांच्या सहकाऱ्याने रोहा तालुक्यातील कृष्णाची समाज हाँल, चणेरा येथे नुकोचे रक्कदान शिविराचे आयोजन केले. सध्या गणेशोत्सव सण सुरु असूनी परिसरातील रक्कदात्यांकुरु उत्सुर्फूर्त प्रतिसाद मिळाला असून सुमारे ४१ रक्कदात्यांनी या वेळी रक्कदान केले, सदर शिविराचे उदघाटन रोहा पंचायत समिती उपसभापती रामचंद्र सकाऱा यांच्या हस्ते दीपवर्जनित करून करण्यात आले. याप्रसंगी चणेरा सरपंच प्रसान निसनकर, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान चणेरा उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान चणेरा उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान चणेरा उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान चणेरा उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांना अजून रक्कदाता तुटवडा भासत आहे ती गंभीर बाब लक्षात घेऊन आमच्या संस्थेने या रक्कदान शिविराचे आयोजन केल्याचे दिपस्तंभं शिवशंभो सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष संतोष भोईर यांनी सांगितले. सदरचे शिवीर येश्वरी प्रसान, काशिनाथ भोईर, जीली रुद्ध धनसे, नरेश देवळे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. कोरोनाचे संकट सर्व धोंगावत असताना संभाव्य तिसरी लाटी जो धरण्याची दाट शक्यता आहे. परिणामी जिहात रुणांन

